



Schriftelijke inbreng ACM deskundigenbijeenkomst Eerste Kamer over tegengaan van desinformatie en buitenlandse inmenging tijdens verkiezingen 23 september 2025

De Autoriteit Consument & Markt

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) is een onafhankelijke markttoezichthouder met als missie markten goed te laten werken voor alle mensen en bedrijven nu en in de toekomst. In Nederland is de ACM de aangewezen “*Digital Services Coordinator*” (DSC) en samen met de Europese Commissie toezichthouder op onder meer de *Digital Services Act* (DSA).¹ De DSA heeft betrekking op onder andere online platforms zoals marktplaatsen, sociale netwerken, platforms om content te delen, appstores en online reis- en accommodatieplatforms. De ACM houdt toezicht op de in Nederland gevestigde platforms. De Europese Commissie is toezichthouder voor de zeer grote online platforms. De DSA draagt bij aan een veilige, voorspelbare en betrouwbare onlineomgeving door gebruikers van online platforms rechten te geven.²

In het kort

Verkiezingen zijn een belangrijk moment voor onze democratie. Het is essentieel dat kiezers kunnen vertrouwen op eerlijke, veilige en betrouwbare informatie online. Alleen met een blijvende inspanning van iedereen houden we het online debat veilig, ook buiten verkiezingstijd. De *Digital Services Act* (DSA) beschermt de vrijheid van meningsuiting door gebruikers van online platforms meer rechten te geven. Platforms mogen bijvoorbeeld niet zomaar accounts van gebruikers blokkeren of content verwijderen of minder zichtbaar maken. Zeer grote online platforms moeten een transparant en zorgvuldig contentmoderatiebeleid voeren en doeltreffende maatregelen nemen tegen illegale en schadelijke content op hun platform. Denk bijvoorbeeld aan het tegengaan van illegale haatzaaiende content, malafide buitenlandse inmenging en desinformatie rondom de verkiezingen op hun platform. Gebruikers kunnen melding maken van schadelijke of illegale content op een platform. Platforms moeten hier transparant op reageren en uitleggen waarom zij een besluit nemen. Verschillende Europese en nationale toezichthouders, waaronder de ACM, werken samen om erop toe te zien dat online platforms zich aan deze verplichtingen houden.

Een betrouwbaar en robuust online publiek debat en verkiezingsproces

Verkiezingen vormen het hart van onze democratie. Burgers moeten vrij en geïnformeerd hun stem kunnen uitbrengen, zonder beïnvloeding door desinformatie of malafide buitenlandse inmenging. De DSA geeft gebruikers van online platforms rechten. Zij mogen bijvoorbeeld niet zomaar accounts van gebruikers blokkeren of content verwijderen of minder zichtbaar maken.

Tijdens eerdere verkiezingen in Europese lidstaten³ probeerden malafide actoren via online kanalen het publieke debat te manipuleren en het vertrouwen in het democratische proces te ondermijnen. Omdat de impact zeer groot kan zijn spreekt de Europese Commissie van een ‘systeemrisico’. De DSA verplicht zeer grote online platforms om systeemrisico's die volgen uit de inrichting of het gebruik van hun dienst zelf te identificeren en hiertegen passende maatregelen te nemen. Systeemrisico's zijn risico's op grote schade voor de samenleving of economie als geheel. Een voorbeeld hiervan is een negatief effect op het publieke debat en het verkiezingsproces. De Europese Commissie is exclusief bevoegd om ervoor te zorgen dat de zeer grote online platforms zoals TikTok, Facebook, Snap en X, hun verplichtingen naleven. De ACM ondersteunt de Europese Commissie hierbij voor de in Nederland gevestigde platforms door meldingen te ontvangen en door te sturen.

¹ [ACM vanaf nu bevoegd toezicht te houden op de Digital Services Act | ACM](#)

² [Europese wetgeving digitale diensten](#)

³ [Zorgen over buitenlandse inmenging in Duitse verkiezingen met AI-nepnieuws](#) en [Pro-Europese kandidaat Dan wint Roemeense presidentsverkiezingen](#)

DSA bepaalt niet wat illegaal is

De DSA bepaalt niet **wat** illegaal is op het internet. Wat de DSA wél regelt, is **hoe** online platforms moeten omgaan met meldingen over illegale inhoud: het moet voor iedereen makkelijk zijn om te melden, en platforms moeten tijdig reageren en goed uitleggen waarom ze een besluit nemen. Het platform is verantwoordelijk om te beslissen over de melding en kan bijvoorbeeld besluiten om content te verwijderen, ontoegankelijk of minder zichtbaar te maken, de gebruiker te waarschuwen of zijn account blokkeren. Het platform kan ook besluiten om geen maatregel te nemen. Platforms moeten transparant communiceren naar gebruikers waarom zij een besluit nemen, of waarom bepaalde content wel of niet in strijd is met hun eigen voorwaarden. Reageert het platform niet op een melding, meld dit dan bij de ACM: <https://www.acm.nl/nl/melden-bij-de-acm>.

Meldingen van gebruikers, betrouwbare flaggers en erkende onderzoekers zijn belangrijk

Alle gebruikers van online platforms kunnen bijdragen aan een veilige online omgeving door melding te maken van schadelijke of illegale content op het platform. Ook een ecosysteem van deskundige, onafhankelijke en kwalitatief goede melders dragen bij aan het bestrijden van illegale inhoud online. Organisaties die aan wettelijke vereisten voldoen, kunnen hiervoor op aanvraag door de ACM als [betrouwbare flagger](#) worden aangewezen. Online platforms moeten meldingen van betrouwbare flaggers met prioriteit behandelen, maar blijven zelf verantwoordelijk voor de besluiten die nemen. Online platforms moeten onderzoekers toegang geven tot openbare data. Onderzoekers kunnen een aanvraag doen bij de ACM om gecertificeerd te worden tot [erkende onderzoeker](#). Erkende onderzoekers hebben recht op toegang tot niet-openbare data die zij nodig hebben voor hun onderzoek. Zeer grote platforms en zoekmachines zijn verplicht om erkende onderzoekers toegang te geven tot die data. Bijvoorbeeld bij onderzoek naar systeemrisico's bij [de zeer grote online platforms en zoekmachines](#).

ACM en Europese en nationale samenwerking toezichthouders

Nauwe samenwerking tussen nationale en Europese toezichthouders, platforms en maatschappelijke organisaties is belangrijk. De ACM houdt toezicht op de naleving van de DSA door online platforms die in Nederland gevestigd zijn. Grote online platforms en zoekmachines vallen direct onder het toezicht van de Europese Commissie. De ACM kan relevante signalen ontvangen en delen met de Europese Commissie en DSC's in andere lidstaten. Ook spelen DSC's zoals de ACM op nationaal niveau een belangrijke rol als coördinator tussen onder andere de Europese Commissie en andere nationale autoriteiten. Verschillende nationale autoriteiten hebben een eigen rol bijvoorbeeld bij het tegengaan van online illegale inhoud (zoals het Openbaar Ministerie) en de naleving van eisen rondom online (politieke) reclame (zoals de Autoriteit Persoonsgegevens en het Commissariaat voor de Media). Voor de coördinatie van het Nederlandse toezicht is het [Samenwerkingsplatform Digitale Toezichthouders](#) opgericht met daarin een aparte [DSA-Kamer](#) waarin twaalf organisaties deelnemen. Voor de Europese samenwerking is de [DSA-Board](#) opgericht. Voor het bestrijden van ongewenste buitenlandse beïnvloeding zijn primair de veiligheidsdiensten aan zet. De ACM werkt samen met andere toezichthouders en autoriteiten en stuurt signalen door naar relevante instanties.

In de aanloop naar de verkiezingen onderneemt de ACM onder meer onderstaande acties:

- Een brief verstuurd aan online platforms om verkiezingen aan te kondigen en hen te wijzen op hun DSA-verplichtingen.
- Contact met *Digital Services Coordinators* in andere Europese lidstaten en de Europese Commissie om *best practices* te delen en onnodige gaten en overlap in het toezicht te voorkomen.
- Een questionnaire uitgezet bij online platforms om informatie op te halen over de maatregelen die zij nemen in de aanloop naar de verkiezingen.
- Rondetafelbijeenkomst georganiseerd op 15 september met: VLOPS, Europese Commissie, ministerie van Binnenlandse Zaken, de Autoriteit Persoonsgegevens, het Commissariaat van de Media, academici en maatschappelijke organisaties
- Voorlichtingsmomenten bij autoriteiten en maatschappelijke organisaties om uitleg te geven over de systematiek van de DSA en te wijzen op het handelingsperspectief onder de DSA.
- De ACM voert één op één gesprekken met online platforms.